

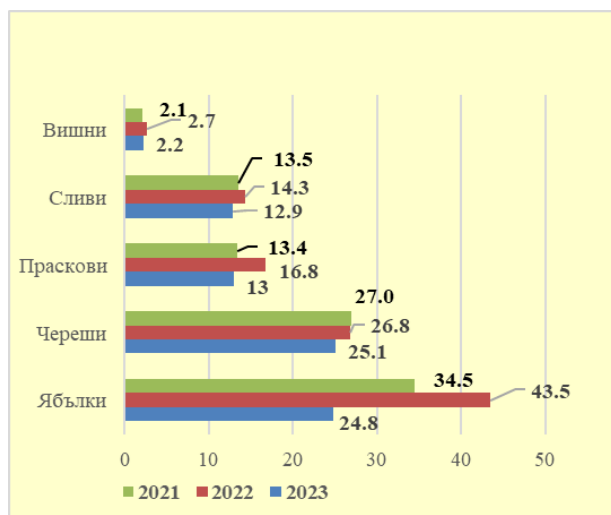

Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2023 година

През 2023 година 196 са предприятия, преработвали плодове и зеленчуци. Преработени са 91.6 хил. тона пресни плодове и 106.7 хил. тона пресни зеленчуци.

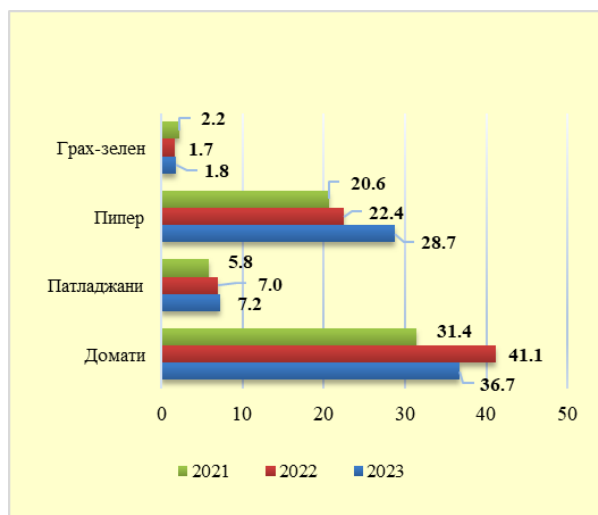
Произведена е 64.7 хил. тона готова продукция от плодове, а готовата продукция от зеленчуци е 84.4 хил. тона (включително плодово-зеленчукова и от гъби). С най-голям дял от преработените плодове са черешите, ябълките, прасковите и сливите. От преработените зеленчуци с най-голям дял са домати, пиперът и картофите.

Графика 1 Пресни плодове, доставени за преработка (хил. тонове)

Източник: МЗХ, отдел "Агrostатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

Графика 2 Пресни зеленчуци, доставени за преработка (хил. тонове)

Източник: МЗХ, отдел "Агrostатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

Преработените 91.6 хил. тона пресни плодове (таблица 1), са с 21.4% по-малко от предходната година. От преработените плодове с най-голям дял са доставените от български производители – 45%, следват внос от трети страни – 23%. Предприятията стопанисват 838 хектара площи, от които са доставени 12% от преработените плодове. (таблица 1).

Преработени са 106.7 хил. тона пресни зеленчуци (таблица 2), с 2.3% по-малко от предходната година. От преработените пресни зеленчуци с най-голям дял са доставените от български производители – 85%, следват доставките от ЕС – 8%, и внос от трети страни – 2%. От площите, стопанисвани от предприятията (162 хектара), са доставени 3% от преработените зеленчуци. На ишлема са преработени 2% от зеленчуците (таблица 2).

Резултати и анализи

Таблица 1 Основни видове пресни плодове, преработени през 2023 г.

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятия	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Плодове, преработени на изпеле	Общо	Относителен дял %
(хил. тонове)								
Ябълки	33	1.14	6.29	0.76	с	с	24.84	27%
Череша	34	4.50	14.52	с	3.59	с	25.12	27%
Праскови	19	с	с	10.94	-	-	12.98	14%
Сливи	40	0.56	12.33	с	-	с	12.90	14%
Кайсии	25	с	1.09	с	-	-	5.30	6%
Вишни	32	с	2.04	с	-	с	2.22	2%
Малини	40	с	1.36	с	-	0.18	2.21	2%
Ягоди	40	0.30	0.82	0.02	с	с	1.80	2%
Други	61	0.07	с	0.31	с	с	4.18	5%
Общо:	112	10.95	41.20	с	20.85	с	91.55	100.0%
%	///	12%	45%	с	23%	с	100.0%	

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

Таблица 2 Основни видове пресни зеленчуци, картофи и гъби, преработени през 2023 г.

Вид	Брой предприятия	Производство от площи, стопанисвани от предприятия	Доставени от български производители директно или чрез търговци	Доставки от ЕС	Внос от трети страни	Зеленчуци, преработени на изпеле	Общо	Относителен дял %
(хил. тонове)								
Домати	54	с	36.16	с	-	-	36.73	34%
Пипер	83	1.08	25.68	с	1.22	с	28.74	27%
Картофи	16	с	6.66	с	-	-	с	с
Патладжан	26	с	6.13	-	с	с	7.18	7%
Моркови	47	0.05	1.64	0.45	0.13	-	2.28	2%
Главесто зеле	37	с	1.32	с	-	-	1.52	1%
Лук кромид-зрял	17	с	с	-	-	-	1.85	2%
Гъби	24	с	0.73	с	с	-	1.04	1%
Грах-зелен	10	с	с	-	-	-	1.77	2%
Корнишони	28	0.31	0.74	с	с	-	1.19	1%
Фасул-зелен	11	-	1.21	-	-	с	с	с
Други зеленчуци	61	0.52	6.90	0.26	с	с	9.07	8%
Общо:	129	2.80	90.64	8.49	2.49	2.31	106.73	100%
%	///	3%	85%	8%	2%	2%	100%	

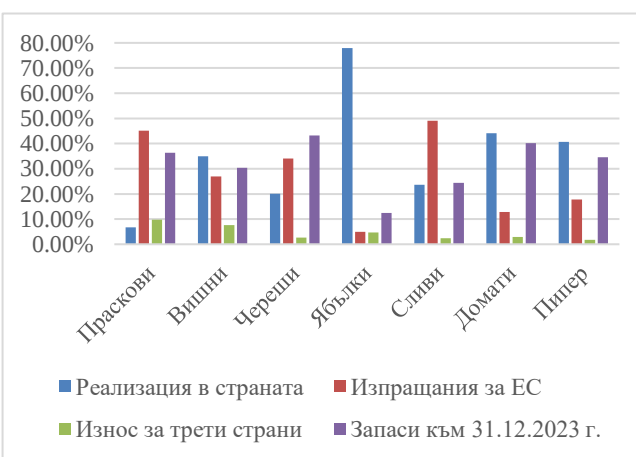
Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

Таблица 3 Производство на продукти само от праскови, вишни, череша, ябълки, сливи, домати и пипер

Готова продукция само от:	Вложени пресни суровини	Вложен концентрат	Произведена готова продукция
(хил. тонове)			
Праскови	12.91	с	13.13
Вишни	2.06	0.05	1.77
Череша	20.96	1.41	15.09
Ябълки	20.29	0.18	5.74
Сливи	10.56	с	4.89
Домати	35.05	0.43	10.23
Пипер	18.40	с	10.61

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

Графика 3 Относителен дял на реализираната готова продукция само от праскови, вишни, череша, ябълки, сливи, домати и пипер (%)

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

Таблица 4 Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2023 г.

(хил. тонове)

Произведена продукция	Прясно пакетирани	Замразени	Сушени	Туршии	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
От плодове	2.06	7.93	2.97	///	32.64	17.76	1.32	64.68
От зеленчуци	2.42	13.03	0.33	2.26	45.87	6.95	0.66	71.52
Смес (от плодове и зеленчуци)	-	-	-	///	с	с	с	с
От гъби	0.37	0.52	0.04	///	1.58	///	-	2.51
От картофи	с	0.12	-	///	с	///	с	с

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", „Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2023 г.“

В производството на готова продукция от плодове количеството вложени плодови концентрати и други междинни продукти са 6 826 тона, като най-много са количествата от череши, сливи и малини.

В производството на готова продукция са използвани 8 358 тона зеленчукови концентрати или други междинни продукти, като 60% от тях са местно производство, 20% са доставки от ЕС и останалите 20% са внос от други страни. Най-големи количества зеленчукови концентрати и полуфабрикати са от домати – 4 710 тона, а от пипер са вложени в производството 1 069 тона и гъби 2 хил. тона.

Готовата продукция от преработени плодове, реализирана в страната, е 36.9 хил. тона. Изпращанията за ЕС са 28.9 хил. тона, износът за трети страни е 6.1 хил. тона. Количествата плодова продукция на склад към 31.12.2023 г. и други (брак) е 27.8 хил. тона.

Реализираната в България готова продукция от преработени зеленчуци е 54.7 хил. тона, изпращанията за ЕС са 18.8 хил. тона, а износът в трети страни е 7.3 хил. тона. Количеството на зеленчуковата продукция на склад и други (брак) е 30.6 хил. тона.

Методология на изследването

Изчерпателност: Наблюдението е изчерпателно за всички предприятия, преработващи плодове и зеленчуци, като за съставяне на списъка е използвана информация от регистри на БАБХ и предходни статистически изследвания.

Статистическият въпросник съдържа 21 въпроса, включващи информация за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, за произведената готова продукция и за реализацията ѝ.

Провеждане на изследването: Изследването е организирано и проведено от отдел "Агростатистика" към Министерство на земеделието и храните в периода от март до август 2024 г. чрез областните дирекции „Земеделие“. Предприятията са анкетирани от експерти по агростатистика от ОДЗ за получаване на необходимата информация.

Обхват на изследването: Проведеното изследване е отраслово. В списъка за анкета са включени 228 предприятия, от които 197 са дали информация и имат като основна или второстепенна дейност преработка на плодове и/или зеленчуци на територията на страната през наблюдаваната година.

Конфиденциалност – националните правила за определяне на конфиденциалността са дефинирани в Закона за статистиката. Съгласно чл. 25 не могат да се разгласяват или предоставят индивидуални статистически данни, както и статистическа информация, която обобщава данните за по-малко от три статистически единици или за съвкупност, в която относителният дял на стойността на изучаван параметър на една единица е над 85 на сто от общата стойност на този параметър за всички единици от съвкупността.

Използвани символи:

- “-“ статистическите величини са равни на “0“;
- “с“ статистическите величини са конфиденциални;
- “0“ статистическите величини са по-големи от нула, но са по-малки от 0.01 хил. тона.

Публикацията е приключена редакционно на 26 септември 2024 г.
Изготвил: МЗХ, отдел "Агростатистика"
Композиция и печат: МЗХ, отдел "Агростатистика"

За повече информация: МЗХ, отдел "Агростатистика"
Тел. 02/985 11 531;
E-mail: agrostat@mzh.government.bg www.mzh.government.bg